

АДВОКАТУРАТА В ЧУЖБИНА

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА АДВОКАТА

Превод от хърватски език

На 14 юни 2008 г. общото събрание на Хърватската адвокатска камара приема допълнения в Етичния кодекс на адвоката (обн., ДВ, бр. 72 от 2008 г.).

I. ОБЩИ ПРИНЦИПИ

1. Етичният кодекс на адвоката установява принципите и правилата за поведение, които адвокатите винаги са длъжни да спазват при изпълнение на своите служебни задължения с цел запазване достойнството и престижа на адвокатската професия.

2. Основните принципи се съдържат в официалната клетва, която всеки адвокат полага, преди да започне да упражнява адвокатската професия. Тези принципи следва да бъдат неразделна част от съзнанието и убежденията на всеки адвокат.

3. Отношението на адвоката към собствения клиент, противната страна и нейните представители, към другите адвокати, съдилища, прокурори и други държавни органи и изобщо органи с публични правомощия трябва да се определя от неговата роля на защитник на правата на гражданите и юридическите лица.

4. В своите професионални изяви, писмени актове, пледоарии и други официални действия, както и въобще в публичните и частните си изяви адвокатът трябва да се съобразява с **изискванията за професионална етика и културно поведение**.

5. При упражняване на своята професия адвокатът е длъжен да демонстрира поведение, с което да спечели и укрепи доверието на своя клиент, както и доверието на правосъдните и другите органи, с които работи.

6. Адвокатът е длъжен да изпълнява съвестно своите професионални задължения и да защитава престижа и достойнството на адвокатската професия както по време на служба, така и в личния си живот.

7. С поведението си адвокатът трябва да служи като пример за хуманност, зачитане на човешкото достойнство и постоянен стремеж към признаване и осъществяване на основните права и свободи на човека.

8. Адвокатът може да защитава интересите на своя клиент, като си служи само със средства, които не противоречат на закона и добрите нрави, не накърняват достойнството на адвокатската професия и не са в разрез с неговата съвест.

* Етичният кодекс на адвоката е приет от общото събрание на Хърватската адвокатска камара на 18 февруари 1995 г.; с измененията и допълненията, приети от общото събрание на Хърватската адвокатска камара на 12 юни 1999 г., е обнародван в ДВ, бр. 64 от 20 юни 2007 г.

9. Представлявайки клиентите си, адвокатът е длъжен да запази своята независимост.

10. Адвокатът не може да упражнява дейности, които са несъвместими с неговата професия и могат да накърнят неговата независимост и добро име, както и честта и авторитета на адвокатурата.

11. Сътрудничеството с псевдоадвокати противоречи на достойнството на адвокатата.

12. Адвокатът не може да прехвърля извършването на дейности, които съгласно законовата уредба могат да се извършват единствено от адвокати, на други, неоправомощени за това лица.

13. Адвокатът не може да откаже да поеме дело, възложено му от компетентен орган.

14. Адвокатът не може да сключва споразумение, с което размерът на адвокатското възнаграждение се определя като предмет или дял от предмета на защитавания от него правен спор, с изключение на случаите, в които това се допуска в тарифата.

15. Адвокатът не може да изтъква своето предишно служебно положение или длъжност с цел привличане на клиенти, нито по какъвто и да е начин да убеждава клиента си, че благодарение на това е в състояние по-успешно да му предостави исканата правна помощ.

16. Адвокатът трябва да обновява своите знания, да разширява и усъвършенства своето юридическо и общо образование.

17. Адвокатът може да разширява кръга на действията си само чрез използване на средства, които не накърняват честта и престижа на адвокатската професия.

18. Всяка проява на нелоялност в работата е несъвместима с честта и престижа на адвокатската професия, а особено:

— набирането на клиенти чрез предлагане на оферти, чрез посредници или реклами;

— предоставянето на трети лица на празни пълномощни или рекламни материали;

— сътрудничеството с псевдоадвокати или лица, за които се предполага, че се занимават с предоставяне на правна помощ, без да имат придобита правоспособност;

— обещаването на комисиони или възнаграждения на други лица срещу набиране на клиенти;

— подценяването на другите адвокати;

— приемането на инструкции от трети лица извън адвокатската кантора;

— позоваването на добри връзки;

— предлагането на представителство в чужди вестници и списания или чрез писма, изпратени в чужбина;

— предлагането на по-евтино представителство;

— поставянето на адвокатски табели с предизвикателна форма и съдържание или на други места, освен на сградата, в която се помещава кантората;

— използването на несъразмерно голям или кръгъл печат;

— упоменаването на данни за адвокатски кантори, с които е сключен договор за сдружаване, на видно място върху актове, писма или по друг начин;

— изтъкването на възможност за специализиране в определени дела, и то по начин, който особено привлича вниманието;

— публичните действия, появяването в пресата и други подобни с подчертано акцентирание върху принадлежността към адвокатската професия, респективно по начин, който би могъл да се възприеме като натрапване в публичното пространство или рекламиране и т.н.

19. Разрешено е:

— публикуването във вестници и списания на съобщение за откриване или промяна на адреса на адвокатската кантора (офиса), но то трябва да бъде поднесено така, че да не създава впечатление за реклама;

— публикуването на съобщение за откриване или промяна на адреса на адвокатската кантора (офиса) в циркулярно писмо, което може да се изпраща само на адвокати, правосъдни органи и клиенти;

— адвокатите, съвместните адвокатски кантори и адвокатските дружества да имат интернет страница със съдържание, регламентирано в Правилника за процедурата по одобряване и съдържанието на интернет страницата на адвокатите, съвместните адвокатски кантори и адвокатските дружества, одобрена от компетентния орган на камарата.

20. Адвокат, за когото в средствата за масово осведомяване се публикуват материали или се говори по начин, който противоречи на разпоредбите на Закона за адвокатурата, устава или Етичния кодекс на адвоката и това вреди на авторитета на адвокатската професия, е длъжен да реагира, като по подходящ начин публично се разграничи от такива публикации и изявления.

21. Ако адвокатът упражнява професията в чужда държава, респективно ако представлява чужд гражданин в родината си, той трябва да се стреми да спазва правилата за професионално поведение на адвокатурата на чуждата държава.

22. Кодексът съдържа и правила, чието неспазване представлява едновременно дисциплинарно нарушение и накърняване на авторитета на адвокатската професия.

23. Доколкото в закон, в устава или в кодекса не е определено друго, компетентният дисциплинарен орган се произнася относно това дали нарушението на правилата на кодекса представлява и дисциплинарно нарушение, и накърняване на авторитета на адвокатската професия по смисъла на устава.

24. Нарушението на правилата на кодекса, което не представлява едновременно дисциплинарно нарушение и накърняване на авторитета на адвокатската професия, се разглежда от изпълнителния съвет на камарата или от компетентния орган на колегията, в която членува адвокатът, като органът осведомява адвоката за своето становище и му обръща внимание върху значението и възможните последици от нарушението.

25. Разпоредбите на настоящия кодекс, отнасящи се изрично за адвокатите, които упражняват професията си самостоятелно и имат собствени кантори, се прилагат съответно и за адвокатите, работещи в съвместни адвокатски кантори и адвокатски дружества.

Разпоредбите на настоящия кодекс, отнасящи се изрично за адвокатите, се прилагат съответно и за стажант-адвокатите.

II. АДВОКАТСКА ТАЙНА

26. Адвокатът е длъжен да пази в тайна всяка поверителна информация, която е узнал от клиента си или му е станала известна по друг начин в хода на предоставянето на правна помощ и особено по време на представителството и защитата. Той сам трябва съвестно да прецени кое от узнаното клиентът му би желал да бъде запазено като адвокатска тайна.

27. Адвокатът е длъжен да следи за опазването на адвокатската тайна и от останалите лица, които работят в неговата кантора.

28. Адвокатска тайна са всички книжа, звукови, компютърни, фотозаписи и други подобни записи, както и депозитите на клиентите, намиращи се в адвокатската кантора.

29. Адвокатът не може в никакъв случай и в никакво производство да използва поверителната информация, узнана в хода на предоставянето на правна помощ на юридическо лице или публичен орган, в тяхна вреда. Адвокатът също така не може да използва узнаното като поверителна информация във вреда на един или повече членове на това юридическо лице или орган, освен при предоставянето на правна помощ на това юридическо лице или орган срещу тези членове.

30. Адвокатът е длъжен под страх от дисциплинарна отговорност да пази адвокатската тайна по време на предоставянето на правна помощ, както и след това, докато съществува вероятност разкриването ѝ да навреди на клиента му.

31. С цел опазване на адвокатската тайна адвокатът не може да разгласява никаква информация за възложените му в качеството на адвокат дела дори и след като вече не представлява клиента.

32. Правилата относно задължението за пазене на адвокатската тайна се прилагат съответно и за другите адвокати и персонала в адвокатската кантора.

33. В трудовия договор с лицата, които назначава на работа, адвокатът изрично трябва да посочи, че нарушаването на адвокатската тайна (като тежко нарушение на служебните задължения) е основание за прекратяване на трудовите отношения.

34. Разкриването на адвокатската тайна се допуска само ако клиентът по несъмнен начин позволи това на адвоката, ако то е наложително с оглед защитата на адвоката или е необходимо, за да се оправдае неговото решение за оттегляне от защитата.

III. БЕЗПЛАТНА ПРАВНА ПОМОЩ НА СОЦИАЛНО СЛАБИ ЛИЦА И ЖЕРТВИ НА ВОЙНАТА ЗА НЕЗАВИСИМОСТ НА ХЪРВАТИЯ

35. Безплатното предоставяне на правна помощ на социално слаби лица и жертви на войната за независимост на Хърватия е благородно задължение на адвоката, което той

трябва да изпълнява със същата добросъвестност и грижливост, с която предоставя правна помощ на другите си клиенти.

36. Адвокатът е длъжен да поеме представителството на социално слаби лица и жертви на войната за независимост на Хърватия по граждански и наказателни дела, когато компетентен орган на камарата му възложи това.

37. Адвокатът е длъжен да предостави безплатна правна помощ на социално слаби лица и жертви на войната за независимост на Хърватия по дела, отнасящи се до осъществяването на дадени права на тези лица, свързани с тяхното специфично положение, ако предоставянето на правна помощ му бъде възложено от камарата съгласно общ нормативен акт.

38. При успешно приключило безплатно представителство на социално слаби лица или жертви на Войната за независимост на Хърватия адвокатът може да поиска от представляваните лица възнаграждение за предоставената услуга, но размерът на възнаграждението следва да бъде в разумни граници, така че представителството да не изгуби своя социален и хуманен характер. При всички случаи адвокатът има право да поиска онова възнаграждение, което във връзка с предоставеното представителство е присъдено в полза на представлявания от него клиент за сметка на противната страна.

39. Адвокат, който като представител на социално слабо лице или лице — жертва на Войната за независимост на Хърватия, поиска от него или от трето лице във връзка с това представителство, на каквото и да е основание, възнаграждение преди приключване на представителството, извършва тежко дисциплинарно нарушение и накарнява авторитета на адвокатурата.

IV. ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТА

40. Лоялността към клиента е основно задължение на адвоката. Тя е по-важна от интересите на адвоката и колегиалните съображения.

41. Адвокатът е длъжен с целия си професионализъм и съвестност да се посвети на представителството на клиента и да му предостави правна помощ веднага и без отлагане. Поради това, когато поема представителство, той следва добре да прецени своята ангажираност, за да е сигурен, че тя не застрашава своевременното, пълно и съвестно изпълнение на поетите задължения. Ако помощта на адвоката са потърсили прекалено много клиенти, той трябва да ги насочи към други адвокати.

42. Адвокатът е длъжен да предостави правна помощ на всеки обърнал се към него клиент и е длъжен, респективно може да откаже правна помощ само в предвидените в закон, в устава и настоящия кодекс случаи.

43. Адвокатът може да отхвърли искане на клиент за предоставяне на правна помощ само по важни причини – например, ако е прекалено натоварен, шансовете за успешен изход са малки, няма достатъчен конкретен опит в даден правен отрасъл, когато е всеобщо известно, че даден клиент е склонен да води безсмислени, обречени дела, когато

причините, поради които се иска помощ, са неморални, поради невъзможност на клиента да заплати начислените разноски и други подобни.

44. Когато адвокатът лично познава противната страна, той може да откаже представителство срещу нея. Ако все пак е готов да поеме такова представителство, той предварително трябва да предупреди своя клиент за този факт.

45. Адвокат, който е получил разрешение от камарата за предоставяне на специализирана правна помощ, може да откаже предоставянето на онази правна помощ, която е извън кръга на неговата специалност.

46. Адвокатът трябва да откаже предоставяне на правна помощ:

1. ако той или друг адвокат, който е работил или работи в същата кантора, по същото или свързано с него дело, е представлявал противната или двете страни, съветвал ги е или е приемал от тях указания;

2. ако по същото или свързано с него дело е работил като стажант-адвокат при адвокат, представлявал противната страна;

3. ако по същото или свързано с него дело е работил като съдия, прокурор, омбудсман или като длъжностно лице по административно или друго производство;

4. освен по наказателни дела, ако исканията на клиента са безсмислени, несъстоятелни или очевидно противоречат на закона и с голяма вероятност би могло да се предположи, че изходът на делото няма да бъде успешен;

5. в други случаи, предвидени в закон, в устава или кодекса.

47. Адвокат, който работи по някаква правна сделка за двама или повече клиенти, трябва да се откаже от представителството на който и да било от клиентите при възникване на спор между тях относно правната сделка.

48. Адвокатът няма право да се отказва от представителство освен в случаите, в които съгласно настоящия кодекс той е длъжен или има право да откаже предоставяне на правна помощ.

49. Ако по време на представителството се окаже, че клиентът без вина на адвоката е изгубил шансове за успех, адвокатът може да се откаже от представителството, доколкото това няма да причини значителна вреда на клиента с непоправими последици, дори и след като представителството бъде поверено на друг адвокат.

50. Адвокат, който се е отказал от представителство, е длъжен да продължи да представлява клиента, докато той ангажира друг представител, но не повече от 30 дни от деня, в който се е отказал от пълномощията си.

51. Когато е в интерес на клиента, адвокатът ще се стреми към постигане на споразумение между участниците в спора, без образуване на съдебно или друго производство. Адвокатът ще се стреми в хода на съдебното или друг вид производство да реши спора с постигането на спогодба, когато това е в интерес на неговия клиент.

52. Адвокатът не може да причини на клиента си ненужни разходи по производството.

53. Когато в хода на производството поради пропуск на адвоката на клиента бъде причинен някакъв разход, адвокатът е длъжен да съобщи за това на клиента и сам да поеме съответния разход.

54. В работата си адвокатът не може да се идентифицира със своя клиент, а трябва да остане на висотата на своето служебно положение на представител, респективно защитник на клиента.

55. Адвокатът е длъжен добросъвестно да представлява и защитава клиента си, използвайки всички позволени от закона средства.

56. По време на своето представителство адвокатът няма право по никакъв начин в отсъствието или без съгласието на своя клиент да встъпва в контакт с противната страна във връзка с някакъв спорен въпрос.

57. Когато адвокатът предоставя правна помощ на повече клиенти по едно и също дело, той е длъжен добросъвестно да защитава интересите на всеки един от тях, без да има значение кой точно се е обърнал към него за правна помощ и кой плаща възнаградението му.

58. Докато представлява своя клиент, адвокатът не може да приема предложение от противната страна да я представлява дори и по друго дело.

59. Адвокатът не може да представлява противната страна по друго дело даже и след приключването на производството, по което е представлявал своя клиент, ако съобразно конкретните условия това противоречи на принципите на адвокатската етика.

60. Адвокатът не може да поема представителство на съищци и съответници или на съобвиняеми, ако е налице противоречие в техните интереси.

61. Ако на клиента правна помощ предоставя адвокат, който е член на адвокатско дружество или работи в такова дружество, или е член на съвместна адвокатска кантора, за противна страна ще се смята всеки клиент, който е в спор с клиент на който и да било адвокат от адвокатското дружество или съвместната адвокатска кантора.

V. ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО ПО НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА

62. Адвокатът винаги е длъжен да приеме предложение за защита на обвиняем по наказателно дело, като самоличността на обвиняемия и характерът на делото са без значение.

63. Адвокатът не може да отказва предоставяне на правна помощ по наказателни дела на основание, че успешната защита би била трудна, че съществуват неоспорими доказателства за извършено престъпление, заради тежестта на деянието, заради общественото мнение и др.

64. Адвокатът не може да откаже на клиент предоставяне на правна помощ, ако това ще влоши неговото положение или ангажирането на друг адвокат ще бъде невъзможно.

65. В наказателни дела адвокатът може да се оттегли от защитата на своя подзащитен само ако неговата професионална съвест на адвокат не допуска по-нататъшна защита.

66. По време и по повод на наказателно производство адвокатът трябва да избягва да акцентува върху името си по какъвто и да е начин, ако би могло да се създаде впечатление, че се цели реклама, особено посредством средствата за масово осведомяване.

67. Адвокатът не може по време на наказателно производство да прави изявления, които биха могли по недопустим начин, особено създавайки определено впечатление сред обществеността, да повлияят на хода и изхода на производството.

68. Несъвместимо с авторитета на адвокатската професия е адвокатът да се предлага за защитник на затворници и да ги използва, за да спечели представителство.

69. Когато в заседание по наказателно дело участват повече подсъдими и защитници, адвокатът трябва да се въздържа от намеса в работата на другите адвокати.

70. Адвокатът не може да защитава или оневинява своя подзащитен, хвърляйки вината върху другите съподсъдими, респективно — като утежнява тяхната вина, за да смекчи вината на своя подзащитен. Той може да направи това само ако с основание вярва, че неговият подзащитен е невинен и това не може да бъде доказано по друг начин, освен чрез доказване вината на съподсъдимите. Такова доказване следва да отговаря на фактическото положение.

71. Ако има повече защитници, те трябва да се стремят максимално да съгласуват своята работа и пледоарии, така че това да не навреди на нито един от защитниците. Защитниците би трябвало предварително да се договорят за своите пледоарии, за да може онези от тях, които първи представят пледоариите си, да не изчерпят проблема до степен, която би затруднила останалите защитници в изпълнението на техните служебни задължения.

72. В своите правни анализи и заключения защитникът не е обвързан с инструкциите на клиента. Защитникът е длъжен да спазва инструкциите, дадени му от неговия клиент относно фактическите положения.

VI. ОТНОШЕНИЯ С ПРОТИВНАТА СТРАНА

73. Адвокатът трябва и към противната страна да се отнася с уважение и с обективност, като се старее по този начин да създаде условия за възможно най-бързото решаване на спора във взаимен интерес.

74. Адвокатът не може да постига искания, като прибегва до неуместна, например необичайно груба употреба на средства, принципно позволени от закона.

75. Адвокатът не може да използва неосведомеността, заблудението и плахостта на противната страна, особено когато тя няма представител, за да постигне неоправдан успех за своя клиент.

76. Ако противната страна не е любезна, сговорчива, разумна или обективна, адвокатът има право на решително поведение, особено в случаи, когато липсата на такова поведение може да навреди на оправданите интереси на неговия клиент и да подтикне противната страна към нетактичност, грубост и още по-неоснователна съпротива.

77. Преди да образува производство, адвокатът трябва да съобщи за това на противната страна и да ѝ даде разумен срок за доброволно изпълнение на иска по спора освен в спешни случаи или когато очевидно става въпрос за необуздан и неотстъпчив противник.

78. Адвокатът по какъвто и да е повод не може да влиза във връзка с противната страна без знанието на нейния представител или на своя клиент.

79. Адвокатът трябва да възпира своя клиент от възбуждане на наказателно преследване срещу противната страна за някое необмислено изказване, предизвикало напрежение по време на производството, ако такова преследване не е необходимо за гарантиране на интересите на клиента. Самият адвокат по възможност трябва да се въздържа от наказателно преследване срещу противната страна за нейни неуместни и недостойни изказвания, направени в състояние на нервна възбуда.

VII. ОТНОШЕНИЯ С КАМАРАТА И КОЛЕГИЯТА

80. Адвокатът е длъжен съвестно да изпълнява своите задължения към камарата и колегията, да уважава, пази и издига техния авторитет и да допринася за по-успешната им работа.

81. Адвокатът е длъжен да присъства на събранията на органите на камарата и колегията, особено на заседанията на общото събрание, и със своето активно участие да допринася за по-успешната им работа.

82. Изборът за член на някой орган на камарата или колегията трябва да бъде чест за всеки адвокат и той може да откаже избора единствено по здравословни причини.

83. Адвокатът трябва да полага усилия за все по-успешното поддържане и развитие на колегиалните отношения между адвокатите.

84. Като тежко нарушение на задълженията на адвоката особено се счита:

— неизпълнението на решенията на органите на камарата и колегията;

— предоставянето на неверни сведения на тези органи;

— всяко оскърбително поведение в писмените или устните контакти с тези органи;

— неизпълнението или ненадлежащото изпълнение на материалните задължения към камарата и колегията.

VIII. ОТНОШЕНИЯ СЪС СЪДИЛИЩАТА, АДМИНИСТРАТИВНИТЕ И ДРУГИ ДЪРЖАВНИ ОРГАНИ

85. При упражняване на своята професия адвокатът винаги трябва да пази авторитета на съдилищата, пред които оказва правна помощ, и винаги трябва да проявява необходимото уважение.

86. Със своето поведение и действия в съдилищата адвокатът трябва да оправдае и затвърди убеждението, че той сътрудничи за прилагането на закона и защитата на основните права на гражданите и техните оправдани интереси.

87. Адвокатът е длъжен да се противопостави, ако съдиите се отнасят към него, негов стажант или негов клиент като към подчинено лице, и със своето поведение трябва

да ги убеди, че адвокатите и съдиите се явяват сътрудници при изпълнението на една и съща важна задача и поради това те имат еднакъв статут.

88. Докато адвокатът се явява представител на даден клиент, неговите лични приятелски отношения със съдия, доколкото такива съществуват, не трябва да се проявяват.

89. Изложението на адвоката пред съдилищата — в писмен или устен вид — трябва да бъде колкото е възможно по-конкретно и сбито, до степен, в която това няма да накърни защитата на интересите на клиента.

90. Обхватът на писмените актове и пледоариите трябва да зависи от конкретния случай, от сложността на делото, от това дали се касае за правен случай, който е често явление, или е изключение в практиката, както и от това до каква степен правните и фактическите въпроси са вече решени в юридическата практика и разработени в правната литература и т.н.

91. Адвокатът трябва да се стреми неговите писмени изложения или пледоарии да бъдат представени в хубав и впечатляващ вид, да бъдат колкото е възможно по-интересни, ясни и приемливи.

92. Адвокатът няма право пред съдилищата да прави оскърбителни изявления или да изразява мнения, с които се омаловажават техни решения, или пък лекомислено и прибрзано да иска отвод на съдии, да ги обвинява и други подобни.

93. Адвокатът няма право по време на съдебно производство и до приключването му с влизане на съдебно решение в сила да дава изявления и да предприема други извънпроцесуални действия, с които би могъл по недопустим начин да повлияе върху хода и изхода на производството.

94. Адвокатът трябва да указва на своя клиент, че дължи уважение на съдилищата.

95. Адвокатът трябва решително да се противопостави на всеки опит за нарушаване на законността и накърняване на достойнството на личността, но само като си служи с позволени средства и в границите на коректното поведение.

96. Адвокатът е длъжен, с цел възможно най-бързо предоставяне на правна защита на неговия клиент, при възможно най-малки разходи, да полага усилия за предотвратяването на всяко протакане и злоупотреба с правата в съдебното производство.

97. Адвокатът се стреми той и неговият клиент добросъвестно да упражняват предоставените им процесуални права.

98. По принцип адвокатът има право преди производството и в хода на неговото развитие да разговаря със свидетелите извън съда, но е длъжен да проведе тези разговори по начин, който няма да породя съмнение за евентуално оказване на влияние върху свидетелите.

99. Разпоредбите на тази глава, отнасящи се до отношенията на адвоката със съдилищата, се прилагат съответно и за отношенията на адвоката с административните и други държавни органи, пред които в дадено производство адвокатът предоставя правна помощ на клиент.

IX. ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ АДВОКАТИ

100. Уважението, което адвокатът дължи на своята професия, го задължава в отношенията с другите адвокати да проявява колегиалност, лоялност и професионална солидарност. Такива взаимоотношения не бива да оказват неблагоприятно въздействие върху добросъвестността и решителността на адвоката при представляването и защитата на собствения клиент.

101. Когато за правна помощ към адвоката се обърне адвокат от чужда държава, той винаги трябва да е наясно, че адвокатът от чуждата държава е в много по-голяма степен зависим от неговата помощ, отколкото ако би потърсил такава от адвокат в своята държава. Поради това отговорността на адвоката при предоставяне на правна помощ на адвокат от друга държава е много по-голяма. Ето защо такива случаи трябва да се поемат само ако адвокатът е в състояние да предостави компетентна помощ, и то своевременно.

102. Адвокат, поискал правна помощ от адвокат в чужда държава, поема отговорността за възстановяване на разноските му, освен ако изрично не е договорено друго.

103. Адвокат, насочил свой клиент към адвокат в чужда държава, не поема отговорност за плащането на разноските му, но и няма право на дял от възнаграждението на адвоката от чуждата държава.

104. Когато към адвоката се обърне клиент, представляван от друг адвокат, той е длъжен да осведоми за това съответния свой колега.

105. Адвокатът е длъжен да се отнася към адвоката на противната страна с необходимото уважение и по никакъв начин не бива да си позволява да го подценява или пренебрегва, да отправя към него лични обиди или да го въвлича в ненужен спор.

106. Адвокатът не може да предприема извънпроцесуални и процесуални действия спрямо противната страна, избягвайки нейния адвокат, или да заявява, че не желае да контактува с него.

107. Адвокатът е длъжен да отклони всеки опит на противната страна да осъществи директен контакт с него, заобикаляйки своя адвокат или неговото одобрение, като трябва да посъветва противната страна да се обърне към своя адвокат или директно към клиента му.

108. Поемане на представителство на клиент срещу друг адвокат е позволено и без предварително съгласие на компетентния орган на адвокатурата. За поемането на такова представителство в наказателното производство и за изхода от делото представителят на клиента обаче трябва да уведоми адвокатската колегия, чийто член е адвокатът, срещу когото е поел представителството.

109. Спорове, които имат за предмет адвокатски разходи или възнаграждения, адвокатите би трябвало да решават пред органите на адвокатската колегия.

110. Адвокатът не може да поема представителство на клиент, който е представляван от друг адвокат, преди клиентът да оттегли предоставените на този адвокат пълномощия.

111. Колегиалното отношение между адвокатите изисква те да си сътрудничат, да си оказват взаимна помощ, като споделят професионални мнения и съвети, освен когато важни причини препятстват това.

112. Адвокатът е длъжен да приеме всяко надлежно искане от друг адвокат да го замести в предоставянето на правна помощ, освен ако собствените му ангажименти не позволяват това.

113. Адвокатът, обърнал се към свой колега с молба да го замести, е длъжен своевременно да му предостави всички необходими данни, книжа и указания във връзка с поисканото заместване.

114. Ако замоленият адвокат е възпрепятстван, то той е длъжен да откаже заместването и веднага да информира за това адвоката, който е помолил да бъде заместван. Но ако поради липса на време би могло да се пропусне извършването на някое процесуално действие или е възможно настъпването на вредни последици, замоленият адвокат е длъжен да се погрижи за ангажирането на друг адвокат, който да поеме заместването. Замоленият адвокат е длъжен да предприеме и другите необходими действия, за да бъдат предотвратени вредните последици от отказа за заместване.

115. Адвокатът не може да откаже да приеме писмо от друг адвокат и да го върне, без да го е отворил.

116. Адвокатът гарантира на своя заместник заплащането на възнаграждението му, освен ако двамата са се уговорили другояче. Искането за възстановяване на разноските по заместването трябва да се представи заедно с доклада за изпълнение на възложена задача.

117. Ако адвокатите не се договорят за друго, заместващият адвокат има право на половината от възнаграждението, предвидено в Тарифата за предоставената правна помощ.

118. Всички разногласия с друг адвокат или стажант-адвокат по възможност трябва да се разрешат директно между страните или с посредничеството на някой орган на адвокатурата.

X. ОТНОШЕНИЯ СЪС СТАЖАНТ-АДВОКАТИТЕ

119. На адвокатите се препоръчва, с цел създаване на способни, млади адвокатски кадри, да приемат на стаж млади, способни и трудолюбиви дипломирани юристи.

120. Адвокатът трябва да е наясно, че стажант-адвокатите са негови млади колеги и бъдещи адвокати, и съобразно това следва да формира своето отношение към тях.

121. Адвокатите са длъжни да предоставят на своите стажанти възможност за придобиване на адвокатска практика и знания и трябва да се стремят тази практика да бъде разнообразна, а знанията — задълбочени.

122. Стажант-адвокатът не може по време на стажа да упражнява друга професия. Стажант-адвокатът е длъжен да провежда своя стаж при пълно работно време, а не само спорадично. Всяко покровителстване на фиктивен стаж представлява тежко нарушение на служебните задължения на адвоката.

123. Забранено е сключването на каквито и да било договори между адвоката и неговия стажант за участие в печалбата или за съдружие.

124. На стажанта се забранява самостоятелното извършване на правни действия.

125. Адвокатът е длъжен добросъвестно да упражнява контрол върху работата на своя стажант.

126. Адвокатите трябва да отделят особено внимание на запознаването на стажанта с правилата на адвокатската етика.

127. Стажант-адвокатът е длъжен да пази служебните тайни на кантората, в която работи.

128. В случай на спор между адвокат и негов стажант те трябва да се стремят да разрешат спора директно помежду си или чрез посредничеството на някой от органите на адвокатурата.

129. В случай на спор между адвокат и стажант-адвокат, който стажува при друг адвокат, адвокатът трябва първо да се обърне към този друг адвокат с цел посредничество в спора.

XI. РАБОТА В АДВОКАТСКАТА КАНТОРА

130. Адвокатът трябва да се старее помещенията в адвокатската кантора и начинът на работа в тях да съответстват на престижа на адвокатурата като самостоятелна и независима служба.

131. Адвокатът е длъжен надлежно и навреме да вписва данните относно заведениите дела в архива, да съхранява книгата и документите и точно да описва сроковете и съдебните заседания така, че той и клиентът му винаги да могат при справка по преписката да установят на какъв етап се намира делото, респективно да може адвокатът без забавяне да предостави на органите на адвокатурата, в съответствие с устава, информация за своята работа.

132. Адвокатът отговаря за работата на кантората. В съвместните адвокатски кантори всички адвокати отговарят за работата на кантората.

В адвокатските дружества адвокатите съдружници отговарят за работата на дружеството.

133. Адвокатът трябва да бъде изключително съвестен и стриктен по отношение на финансите. Той няма право да смесва чуждите и своите парични средства и винаги трябва да е в състояние да изплати чуждите парични средства.

134. Адвокатът няма право да държи в себе си паричните средства, получени за клиента, по-дълго от наистина необходимото време.

135. Не е позволено:

— паричните средства, предадени на адвоката с конкретна цел, да се използват не по предназначение или да се задържат;

— правото на задържане да се разпростира и върху все още неизискуеми вземания за услуги, чието предоставяне предстои.

136. Адвокатът е длъжен да изпълнява всички свои задължения към персонала си в съответствие със закона, колективния трудов договор и трудовия договор.

137. Адвокатската табела може да бъде поставена само на сградата и в сградата, в която се помещава адвокатската кантора. Размерът, текстът и броят на табелите не трябва да надвишават обичайните норми.

138. На адвоката е забранено да води рубрики за въпроси и отговори във вестници и списания, като посочва името си. Забранено му е да дава правни съвети на неопределен кръг лица посредством средствата за масова информация.

XII. РАЗХОДИ ЗА АДВОКАТСКО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

139. Адвокатът има право на възнаграждение за своя труд съобразно Тарифата за възнагражденията и разноските на адвоката.

140. Ако клиентът сам предложи на адвоката по-голямо от предвиденото в тарифата възнаграждение, без адвокатът да е дал някакъв повод за това предложение, то той може да приеме възнаграждението, но при условие че не се касае за възнаграждение, което очевидно не съответства на предоставените услуги, на крайния резултат от работата му и на имущественото състояние на клиента.

141. Адвокатът има право да поиска предварително заплащане на начислените разходи. Ако клиентът не направи поисканото плащане, адвокатът има право да откаже да го представлява или да продължи да го представлява.

142. Адвокатът има право на авансово плащане на неговото възнаграждение.

143. Адвокат, чието възнаграждение не е платено, няма право да откаже да върне на клиента оригиналните документи след предоставено представителство. Той е длъжен при поискване и за сметка на клиента да направи копие на всички книжа, които е изготвил за него.

144. Договаряне на възнаграждение в зависимост от постигнатия резултат от предоставената правна помощ е позволено само в съответствие със Закона за адвокатурата и тарифата.

145. По правило не е позволено предварително да се прави отстъпка от размера на възнаграждението и разноските, предвиден в тарифата. След приключване на производството в оправдани случаи е позволено да се направи отстъпка от определения размер, особено ако вземането е несъбираемо. Препоръчва се да се направи отстъпка на клиента, ако той е в тежко материално положение.

146. Позволено е сключването на договор за предоставяне на правна помощ с юридическо лице или частно лице, което извършва някаква дейност. В този договор за предоставянето на правни съвети може да се определи паушална сума за възнаграждението, чийто размер следва да съответства на услугата, която се очаква. Възнаграждението за представителство в съдебни и други производства не може да се договаря в размер, по-нисък от предвидения в тарифата. Такъв договор се обявява в камарата за заверка.

147. Адвокатът трябва да запознае клиента с приблизителния размер на разходите по представителството и да го предупреди, че е възможно разходите, присъдени в тежест

на противната страна, да бъдат в по-малък размер от сумата, начислена по неговата сметка.

148. Адвокатът е длъжен да осигури възможност на клиента да се запознае с тарифата и по негово искане да му представи подробна сметка за разходите.

149. В случай че адвокатът възнамерява да съди свой клиент за неизплатени разходи и възнаграждение, той трябва, преди да предприеме действия, да отправи на клиента писмено предупреждение.

XIII. ВЛИЗАНЕ В СИЛА

150. Кодексът влиза в сила след приемането му от общото събрание на Хърватската адвокатска камара.